

værter omkring Kjøbenhavn kunne danne en Fære, efter min Opfattelse, netop derfor synes der dog at være god Grund til i det kommende Udvalg, at tage under Overveielse, om det ikke var rigtigt, at fjerne ogsaa dette Argument for Færen. Jeg tror, at der tillige er en anden Ting, som der er god Grund til at tage under Overveielse, nemlig Spørgsmaalet om det ikke var rigtigt at reducere vore Hærudgifter i alt Fald til det, der var Forudsætningen for Hærloven af 1867, altsaa til 14—15 Millioner, og om det ikke tillige kunde være rigtigt at tage selve Spørgsmaalet om den almindelige Værnepligt her i Landet op til alvorlig Behandling. Jeg tror, at saalænge man tænker paa at gennemføre den almindelige Værnepligt i videste Omfang, bliver der i Virkeligheden ingen Grændse for Udgifterne, og jeg tror heller ikke, at de Illusioner, som oprindelig forbindes med den almindelige Værnepligt, mere hæfte ved den. Jeg tror, det er en Misforstaaelse at tro, at den almindelige Værnepligt er en ligelig, jævn, demokratisk og retfærdig Fordeling af Værnepligten, naar man ser, hvorledes det i Pragis gaar med den almindelige Værnepligt. Jeg tror ogsaa, det bliver en Nødvendighed, hvis vi nogenstinde skulle naae til her i Danmark at sætte en Stopper for militære Udviklinger, som ville øde Landet op, at vi gaa den Vej at sige, at vi ville bringe de militære Udgifter ned, og jeg tror forøvrigt, at vi saavel for Alliancerne som for en fremtidig Krig ere ligesaa heldig stillede, naar vi gaa den Vej som, naar vi ere gaaede den anden af Regjeringen foreslaaede. Jeg tror ogsaa, der gives andre Former, under hvilke Værnepligt, Pligten til at tage Del i Statens Forsvar, lader sig bedre, retfærdigere og rigtigere fordele, end det sker ved den almindelige Værnepligt i den Form, hvorunder den gennemføres i Pragis i vor Tid. Jeg tror tillige, at Danmark ogsaa overfor Allierede, — overfor de Allierede, der saa tidt tales om — vilde være lige saa heldig stillet, selv om det havde en betydelig mindre Hær. Jeg tror nemlig ikke, at der er nogen af de Allierede, der interessere sig for os, som vilde blive rørt, fordi de saae, at vi have rustet os over Evne og givet Penge ud saa længe, til vi sadde fattige herhjemme. Det tror jeg ikke, vil være Noget. At et Land har forsvøgt noget Saadant, kan maaske være meget nobelt, heroisk og hæderligt, men jeg tror ikke, det vil dupere Stormagterne. Jeg tror, at hvis ikke Hensynet til egne Interesser paahyder dem at hjælpe os uden Alliance, vilde de ganske rolig gaa os forbi. Jeg tror da ogsaa, at hvis der

tilbød sig en Alliance for os, vilde en dansk Hær paa i det Høieste 10 eller 15,000 Mand, der var uddannet i Overensstemmelse med den Uddannelse, man nu i Udlandet giver Soldaterne, og som havde naaet samme tekniske Uddannelse, var opdragen paa samme Maade, være en ligesaa god Sympathitilkjendegivelse for vort Land; og det Gæstede, vi i Virkeligheden kunne lægge frem, er jo dog dette, at vi tilkjendegive, paa hvilken Side vi staa med vore Sympathier. Jeg synes altsaa, at fra alle Sider set er det en Misforstaaelse at fortsætte paa den Vej, vi ere inde paa. Det er netop det, jeg gjerne paa mange Menneskers Vegne vilde henstille til Udvalgets Overveielse, om det ikke skulde være rigtigt, at vi tænkte paa at slaa ind paa en helt anden Vej i Forsvarssagen, om det ikke var tænkeligt i Stedet for at gaa den Vej, vi stadig have gaaet og sige: Nu saae vi saamange Mand flere, nu udvide vi os saadan og saadan, og saa maa vi derefter udvilde vort Materiel og beskytte det, at gaa en helt anden Vej og sige: Vi indse, at for en Stat som Danmark er det Militære ikke Noget, det kommer an paa, ikke Noget, som Staten kan leve af; det er maaske Noget, som hører til i gamle monarkiske Stater, men det er noget Ydre, det er ikke Noget, hvorpaa det for os kan komme an; derfor sætte vi en Grændse for de militære Udgifter, tænke nøie over Landets virkelige Status, og indenfor denne skal der laves en Plan, saaledes at vi kunne have Noget, som vi kunne være bekendt at stille paa Benene. Jeg tror, det er den rigtige Vej at gaa, naar Tælen er om de militære Forhold, og jeg vilde ønske, at netop denne Vægmands betragtning blev gjort til Gjenstand for alvorlig Overveielse. — Og saa er der en anden Ting, som jeg tror, at Udvalget ogsaa gjorde rigtigt i at tænke noget over; det er hele den Maade, hvorpaa Danmark — jeg haaber uden Skyld fra nogen Side — i den sidste Tid til Stabighed bliver nævnt i Forbindelse med enhver, kan jeg gjerne sige, international Intrige i Europa. For mig staar det som overordentligt farligt den Opmærksomhed, hvormed Danmark stadig følges, den Opmærksomhed, hvormed vort Forsvar stadig følges, og som jo endogsaa gaar saavidt, at selve Regjeringen i „Berlingske Tidende“ indrykker et Dementi, der bl. A. indeholdt de Vinier, at Rygtet om de omfattende danske Rustninger forvoldte os Banskeligheder i Udlandet. Naar dette troes, naar Stillingen er saaledes, at alene Rygtet derom kan fra Regjeringens Standpunkt — jeg citerede dens egen Dementi — berede os Banskeligheder, tror jeg, at der er en dobbelt Anled-